

Verstild verleden (4)

door H.A. Hachmer

Aan het Winschoterdiep Sappemeer-oost, bijna op de grens met Zuidbroek, werd in 1847 een koren- en pelmolen gebouwd voor G.J. Kubbe. Het was een van de vele molens die men langs het "daip" in Hoogezand en Sappemeer kon zien staan. Helaas zijn allen verdwenen, evenals de statige herenhuizen zoals Wildervanck, Tilburg, Sorgvliet en Overwater. Het tweelingdorp verloor hierdoor grotendeels haar karakter. Het dempen van het Winschoterdiep deed de rest.

De in 1847 gebouwde molen werd in 1869 overgenomen door T. Haan. Op 18 juni 1870 brandde de molen tot de grond toe af. Boze tongen beweerden dat de brand was aangestoken. Hoe het ook zij; in het-

zelfde jaar ging de molenaar over tot herbouw. Het achtkant van een molen aan de Jagerswijk-oostzijde werd gekocht.

De molen aan de Jagerswijk was in 1862 gebouwd voor R.J. Glas.

De forse koren- en pelmolen van Tammo Haan te **Sappemeer**.
Foto: Rijksarchief te Groningen.

Aan de prachtige Jagerswijk te **Sappemeer** stond de voor de herbouw gebruikte molen. Ansichtkaart, poststempel 10 aug. 1906. Collectie: Veenkoloniaal Museum Veendam.

Deze molen verwisselde drie maal van eigenaar. Van 1862 tot 1868 was hij eigendom van Muntinga, van 1868 tot 1870 van J.K. Mulder. In 1870 brak molenmaker Wiertsema de molen af om hem weer op te bouwen aan het Winschoterdiep voor Tammo Haan. Volgens B. van der Veen Cnz. verdween de molen omstreeks 1912.

Volgens Van der Veen was er een olieverfschilderij van deze molen aanwezig bij een zekere B. Bakker. Dit zal wel hetzelfde schilderij zijn dat op pagina 24, van het door Leonard Smid geschreven boek "Oud Hoogezand en Sappemeer in woord en beeld", staat afgebeeld. In dit boek staat op pagina 24 eveneens een leuk gedicht over molenaar

Haan. Haan was kandidaat voor de gemeenteraad van Sappemeer. Op een van de stembiljetten stond;

*De ene kandidaat een zwaaijer,
Of beter nog, een stroppendraaijer.
Bij het debat met Poelman, heer,
Viel 't scherm uwe grootheid neer.
Daarom stem ik, 't is zonneklaar,
Thans Tammo Haan, de molenaar.*

Dit gedicht mocht niet baten. Tammo werd niet gekozen. Haan kon bij zijn leest blijven; de molen. De molen van Tammo Haan was een forse molen. Het achtkant was voorzien van gepotdekselde planken. De molen moet van binnen, gezien de vele en grote ramen, behoorlijk licht zijn geweest. Het gevlucht was oud-hollands. Of het gevlucht nog

veel heeft gedraaid valt te betwijfelen. In 1882 werd stoom als hulpkracht ingevoerd en dit zal mede tot zijn vroege ondergang hebben geleid. Stoom sloeg ook in Hoogezand en Sappemeer hard toe bij de molens!

